

Міністерство освіти та науки України
Іллінецький державний аграрний коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

директор Іллінецького ДАК

В.В. Пиндус

**ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

підготовки

фахового молодшого бакалавра

(назва рівня)

Галузь знань

Спеціальність

Освітньо – кваліфікаційний рівень

Кваліфікація

20 Аграрні науки та продовольство

205 Лісове господарство

фаховий молодший бакалавр

технік лісового господарства

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

Іллінецького ДАК

(протокол № 11 від 17.07 2020р.)

Іллінци – 2020

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма для підготовки здобувачів вищої освіти ОКР «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю «Лісове господарство» містить обсяг кредитів ЄТКС, необхідний для здобуття відповідного ступеня (рівня) вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти; сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Розроблено проектною групою Іллінецького державного аграрного коледжу у складі:

Аржанцев М.М., спеціаліст I категорії, завідуючий агрономічним та лісогосподарським відділом, керівник проектної групи

Петренко Є.Д., спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, кандидат сільськогосподарських наук, викладач - член проектної групи;

Аржанцева С.І., спеціаліст I категорії, викладач лісогосподарських дисциплін, член проектної групи.

I. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА

1. Профіль освітньої програми молодшого спеціаліста зі спеціальності 205 Лісове господарство

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Іллінецький державний аграрний коледж
Офіційна назва освітньої програми	Лісове господарство
Кваліфікації	Технік лісового господарства
Обсяг освітньої програми та тип диплому	180 кредитів ЄКТС, термін навчання – 2 роки 10 місяців, диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Акредитація	
Рівень / цикл	Закон України «Про фахову передвищу освіту» – фаховий молодший бакалавр, Національна рамка кваліфікацій України – 5 рівень
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання	Базова або повна загальна середня освіта, освітньокваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник»
Мова(и) викладання	українська
Основні поняття та їх визначення	В освітній програмі використано основні поняття та їх визначення відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту»
2 – мета освітньо-професійної програми	
Надати здобувачам теоретичні знання, практичні уміння і навички та компетентності достатні для успішного виконання професійних обов'язків та вирішування практичних проблем у лісовому господарстві, лісорозведенні, лісозаготівлі та первинної обробки деревини, на підприємствах і організаціях лісової промисловості, розроблення заходів з підвищення ефективності роботи лісового господарства, удосконалення технологічних процесів галузі та збереження довкілля, враховуючи вимоги сталого розвитку.	
3 - характеристика освітньої програми	
Предметна область	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність 205 Лісове господарство
Фокус освітньої програми	Спеціальна освіта та професійна підготовка за спеціальністю 205

	Лісове господарство
Орієнтація освітньої програми	Програма базується на загальновідомих наукових положеннях і результатах сучасних наукових досліджень лісових, лісокультурних, лісозаготівельних, деревообробних технологій із врахуванням сьогоdnішнього стану галузей лісового господарства та зорієнтована на актуальні аспекти професійної діяльності, в рамках якої можлива подальша професійна кар'єра
Особливості та відмінності	Фахівці готуються для організаційно-управлінської, господарської діяльності в галузі лісового господарства, лісорозведення, лісомеліорації, лісозаготівлі, первинної обробки деревини, мисливствознавства, озеленення.
4 - працевлаштування та продовження здобуття освіти	
Професійні права	Місця праці передбачені довідниками класифікаційних характеристик професій працівників та номенклатурами посад лісогосподарських, лісозаготівельних і деревообробних виробництв, проектно-конструкторських організацій, підприємств і організацій лісової промисловості, різного роду фірм та інших структур, профіль яких, або окремі напрямки діяльності яких відповідають одержаній професійній підготовці фахівця: технік лісового господарства
Академічні права	Подальше навчання за бакалаврським рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації
5 - викладання та оцінювання	
Форми викладання та навчання	Поєднання лекцій, практичних і лабораторних занять та самостійної роботи студента з навчальною та науково-технічною літературою; виконання курсових проектів,

	<p>лабораторних, та розрахунково-графічних робіт, консультації з викладачами.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, консультації викладачів.</p> <p>Самостійна робота з використанням підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій та публікацій у провідних вітчизняних та зарубіжних виданнях, виконання розрахунково-графічних та інших робіт і завдань, написання курсових проектів і робіт, підготовка до державної атестації тощо.</p>
Форми контрольних заходів	Письмові та усні экзамени, заліки, диференційовані заліки з навчальних дисциплін, захисти курсових проектів (робіт), заліки з практичної підготовки, державна атестація з фахових дисциплін (комплексний кваліфікаційний екзамен).
6 - програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у лісогосподарській, лісокультурній, лісозаготівельній та деревообробній галузях, що передбачає застосування певних знань та практичних навичок, технологічних методів та прийомів і характеризується комплексністю та визначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до аналізу та синтезу, вміння виявляти, формулювати, ставити та вирішувати прикладні (науковоприкладні) завдання.</p> <p>ЗК2. Здатність спілкуватися українською мовою, як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК3. Базові уявлення про основи філософії, культурології, соціології,</p>

	<p>що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей;</p> <p>ЗК4. Здатність навчатися і опановувати сучасні знання в предметній області та інтегрувати їх із уже наявними, розуміння професії.</p> <p>ЗК5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати самостійно і в команді, ефективно спілкуватися з фахівцями інших професій різного рівня, приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК7. Дотримання безпеки та охорони праці.</p> <p>ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища та здатність забезпечувати гармонійну взаємодію з природним довкіллям у всіх сферах життєдіяльності.</p> <p>ЗК9. Знання вітчизняної історії, культури та економіки, достатні для розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в соціальній і професійній діяльності.</p> <p>ЗК10. Здатність демонструвати базові знання з дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки, математичної та природничо-наукової підготовки, в обсязі, необхідному для освоєння професійних дисциплін й уміння їх використовувати в обраній професії.</p>
<p>Професійні (фахові, спеціальні) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК1. Базові уявлення про ручний бензоінструмент, садовий електроінструмент та здатність застосовувати знання про бензиномоторні, електроінструмент, деревообробні верстати у професійній діяльності.</p> <p>ФК2. Забезпечувати організацію роботи та ефективне управління</p>

частиною лісогосподарського виробництва, на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи невиснажливого сталого ведення лісового господарства.

ФК3. Аналізувати і розраховувати економічну ефективність існуючих та розроблених технологічних процесів в лісогосподарському виробництві, лісові розведенні, лісозаготівельній, деревообробній галузях; узагальнювати результати виробничо-господарської діяльності підрозділу.

ФК4. Базові уявлення про механізацію лісового господарства, конструкційні особливості основних машин та механізмів, їх регулювання та застосування.

ФК5. Володіння культурою безпеки праці, здатність розглядати питання охорони лісу, захисту й збереження навколишнього середовища як найважливіші пріоритети в житті й діяльності.

ФК6. Здатність, використовуючи знання комп'ютерної техніки, забезпечувати електронний облік деревини, працювати із спеціалізованим прикладним програмним забезпеченням.

ФК7. Обґрунтовувати вибір та проводити розрахунок витрат сировини у виробництві посадкового матеріалу, пилопродукції, та побічної продукції лісу.

ФК8. Обґрунтовувати та розробляти технологічний процес при лісозаготівлі, транспорті лісу та деревообробки.

ФК9. Обґрунтовано вибирати технологію захисту лісів від хвороб та шкідників, лісових пожеж,

браконьєрства.

ФК10. Знати морфологію та фізіологію основних видів лісоутворюючих деревних порід регіону, проектувати озеленення та підбирати деревні породи для посадки залежно від екологічних, економічних та господарських потреб.

ФК11. Обґрунтовувати вибір та забезпечувати проведення лісокультурних робіт (лісовідновлення та лісорозведення), лісомеліоративних робіт, тощо.

ФК12. Забезпечувати організацію роботи та ефективне управління лісовим розсадником, тепличним господарством.

ФК13. Забезпечувати організацію роботи у лісомисливському господарстві, оцінювати якість угідь, вести облік чисельності мисливських тварин та птахів, організація та проведення біотехнічних заходів, організація полювань та мисливського собаківництва.

ФК14. Здатність використовувати найпростіші геодезичні роботи в лісових насадженнях з простими геодезичними приладами (бусоль, теодоліт, нівелір).

ФК15. Здатність проводити діагностику, таксаційну оцінку насаджень, окремих дерев, відбирати модельні дерева, проводити по породний перелік дерев у насадженні, визначати категорії якості.

ФК16. Вести службову документацію та звітність, розбиратись в картографії та таксаційних книгах.

ФК17. Здатність володіти теоретичними знаннями з правил дорожнього руху і практичними навичками по керуванні автомобілями та тракторами.

7 - програмні результати навчання

Знання (ЗН)

ЗН1. Базові знання про види деревних рослин, їх дендрологічна характеристика і екологічні властивості деревних порід.

ЗН2. Здатність аналізувати господарську діяльність лісівничих підрозділів, забезпечувати їх роботу, впроваджувати прогресивні технології в лісгосподарську діяльність.

ЗН3. Визначати технологічні операції, обсяг та строки проведення лісокультурних робіт згідно технологій та проектів.

ЗН4. Визначати потребу в техніці та агрегатах, контролювати їх роботу, стан та наявність.

ЗН5. Ідентифікувати найпоширеніші шкідники та хвороби лісу, організовувати заходи боротьби та профілактики лісозахисних робіт.

ЗН6. Оформляти необхідну документацію при проведенні лісгосподарських, лісокультурних, лісосічних робіт у галузі.

ЗН7. Організовувати та забезпечувати виконання заходів лісомисливського спрямування, бонітування угідь, обліку чисельності мисливських тварин та птахів, проведення біотехнічних заходів.

ЗН8. Здатність проводити елементарну таксацію насаджень, визначати товарну категорію дерев, відбирати модельні дерева та закладати пробні площі на лісосіках.

ЗН9. Забезпечити проведення необхідних лісосічних робіт, рубок догляду, санітарних рубань з дотриманням правил рубок в лісах України.

ЗН10. Приймати на облік заготовлену деревину, визначати категорію

	<p>придатності та сортність, використовувати електронну систему обліку деревини.</p> <p>ЗН11. Організувати та забезпечити функціонування тепличного господарства, процесу заготівлі та зберігання лісового насіння.</p> <p>ЗН12. Застосовувати одержані знання та вміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього середовища і здійснення безпечної професійної діяльності.</p> <p>ЗН13. Розуміти, аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.</p>
<p>Комунікація (КОМ)</p>	<p>1. Уміння спілкуватися, включаючи усну і письмову комунікацію, українською та іноземною мовами на соціальному і професійному рівнях.</p> <p>2. Здатність використовувати різноманітні методи комунікації, зокрема сучасні інформаційні технології, та ефективно формувати комунікаційну стратегію.</p> <p>3. Здатність донести до фахівців і не-фахівців своєї професії інформацію, проблеми, ідеї, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності.</p>
<p>Автономність і відповідальність (АВ)</p>	<p>1. Здатність усвідомлювати необхідність самостійного навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань в предметній області.</p> <p>2. Здатність відповідально ставитися до виконуваної роботи, досягати поставленої мети з дотриманням</p>

	<p>вимог професійної етики, самостійно приймати рішення і нести відповідальність за їх прийняття.</p> <p>3. Здатність застосовувати заходи з охорони природного навколишнього середовища, охорони праці та безпеки життєдіяльності.</p> <p>4. Здатність пристосуватися до нових ситуацій і діяти та приймати відповідні обгрунтовані рішення, ефективно управляти проектами.</p> <p>5. Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності та відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб (команди).</p>
8 – ресурсне забезпечення реалізації програми	
	<p>Розробники програми: 1 спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії та 2 спеціалісти першої кваліфікаційної категорії. Всі члени проектної групи є штатними працівниками Іллінецького державного аграрного коледжу. До реалізації програми залучаються педагогічні працівники, високо кваліфіковані спеціалісти с досвідом роботи за фахом. З метою підвищення фахового рівня всі працівники один на раз п'ять років проходять стажування та підвищення кваліфікації</p>
Матеріально - технічне забезпечення	<p>Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам; 100% забезпеченість спеціалізованими навчальними лабораторіями, дендросадом, навчальним плодовим садом, пасікою, комп'ютерами та прикладними комп'ютерним програмами, мультимедійним обладнанням; соціальна інфраструктура, яка включає спортивний комплекс, їдальню, медпункт; 100%</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість бібліотеки підручниками і посібниками, фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою; офіційний веб-сайт, наявність електронного ресурсу навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін.
--	---

1. Розподіл змісту освітньо-професійної програми за групами освітніх компонентів і циклами підготовки

№	Цикл підготовки	Обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти (кредитів %)		
		Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми	Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми, іспити	Всього за весь термін навчання
1	Цикл загальної підготовки	46,5/25,8	8/4,4	54,5/30,3
2	Цикл професійної та практичної підготовки	116/64,4	9,5/5,3	125/69,7
Всього за весь термін навчання		162,5/90,2	17,5/9,7	180/100

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОПП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
OK1	Історія України	2	Екзамен
OK2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1,5	Екзамен
OK3	Основи правознавства	1,5	Залік
OK4	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	5	Залік
OK5	Фізичне виховання	5	Залік
OK6	Ботаніка	3,5	залік
OK7	Дендрологія	4,5	Екзамен
OK8	Ґрунтознавство	4,5	Залік
OK9	Основи креслення	1,5	Залік
OK10	Ґеодезія	5	Залік
OK11	Інформатика та комп'ютерна техніка	2	Залік
OK12	Основи екології	1,5	Залік
OK13	Комп'ютеризація лґ виробництва	1,5	Залік
OK14	Основи підприємництва та управлінської діяльності	2,5	Залік
OK15	Охорона природи	1,5	Залік
OK16	Основи вищої математики	2	Залік
OK17	Безпека життєдіяльності	1,5	Залік

1.2 Цикл професійної підготовки			
ОК18	Механізація лісового господарства	7	Екзамен
ОК19	Лісозахист	7	Екзамен
ОК20	Лісівництво	8	Екзамен
ОК21	Лісові культури і лісомеліорація	9	Екзамен
ОК22	Лісова таксація і лісовпорядкування	8	Екзамен
ОК23	Лісокористування	5,5	Екзамен
ОК24	Економіка, організація і планування лісового господарства	6	Екзамен
ОК25	Основи охорони праці	1,5	Екзамен
ОК26	Деревинознавство та лісове товарознавство	4	Екзамен
ОК27	Недеревні ресурси лісу	3	Залік
	Екзамени	19	
ОК28	Навчальна практика: ознайомлююча	2	Залік
ОК29	ботаніка	3	Залік
ОК30	геодезія	2	Залік
ОК31	грунтознавство	1	Залік
ОК32	дендрологія	2	Залік
ОК33	деревинознавство	1	Залік
ОК34	механізація	2	Залік
ОК35	лісокористування	5	Залік
ОК36	лісове багатоборство	1	Залік
ОК37	економіка, організація і планування л/г	1	Залік
ОК38	лісова таксація	2	Залік
ОК39	лісівництво	2	Залік
ОК40	РП Лісоруб	4	Екзамен
ОК41	Технологічна практика	6	Залік
ОК42	Переддипломна практика	4	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		162,5	
2. Вибіркові компоненти ОПП			
2.1 Цикл загальної підготовки			
ВК1	Культурологія	1,5	Залік
ВК2	Основи філософських знань	1,5	Залік
ВК3	Основи економічної теорії	1,5	Залік
ВК4	Соціологія	1,5	Залік
ВК5	Бухгалтерський облік	2	Залік
2.2 Цикл професійної підготовки			
ВК6	Основи тепличного господарства	1,5	Залік
	Основи будівельної справи	1,5	Залік
ВК7	Лісомисливське господарство	2	Залік
ВК8	Озеленення населених місць	3	Залік

ВК9	Вступ до спеціальності	1,5	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент		17.5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		180	

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 205 «Лісове господарство» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену за фахом та завершується видачею диплома фахового молодшого бакалавра з присвоєнням кваліфікації «*Технік лісового господарства*».